

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Nivel Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Specializarea Psihopedagogie Specială / Profesor Psihopedagog Cod COR 263412, Logoped Cod COR 226603, Consilier școlar Cod COR 235903

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Asistența socială a persoanelor cu dizabilități						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ.dr. Andrea Hathazi						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist.univ.dr. Ioana Letiția Șerban						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DD

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire semănării/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					7
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	69				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu există
4.2 de competente	Nu există

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Laptop/calculator conectat la internet cu programe de editare de text, de tabel, de prezentare și de film; resurse disponibile în format electronic; platforma Microsoft Teams
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Laptop/calculator conectat la internet cu programe de editare de text, de tabel, de prezentare și de film; resurse disponibile în format electronic; platforma Microsoft Teams

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÁT
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației

Str. Sindicatelor nr. 7
Cluj-Napoca, RO-400029

Tel.: 0264-40.53.37

Fax: 0264-59.05.59

www.psiedu.ubbcluj.ro

PPS Departamentul de
Psihopedagogie Specială
al Universității "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C2. Intervenția psihopedagogică specifică pentru persoanele aflate în dificultate</p> <p>C.4. Consilierea orientarea și asistarea psihopedagogică a diverselor categorii de persoane cu diferite vulnerabilități privind accesarea serviciilor și programelor de asistență socială.</p> <p>C6. Consiliere psihopedagogică pentru familii având membru persoane cu nevoi speciale sau persoane aflate în dificultate.</p> <p>C5. Autoevaluarea și ameliorarea continuă a practicilor profesionale și a evoluției în carieră în sfera reabilitării persoanelor aflate în dificultate.</p>
Competențe transversale	<p>Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională fundamentate pe opțiuni valorice explicite în relație cu drepturile și demnitatea persoanelor aparținând categoriilor dezavantajate.</p> <p>Elaborarea unui proiect de servicii personalizate în funcție de intensitatea nevoii de suport și asistență.</p> <p>Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate. Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multidisciplinară.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în practica și în comunicarea profesională în cadrul muncii în echipa multidisciplinară. • Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, teorii, situații concrete de viață, procese, proiecte etc. asociate domeniului • Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme/situații bine definite, tipice domeniului în condiții de asistență socială, protecție socială și protecție specială.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea principalelor concepte privind serviciile sociale specializate. Analiza comparativă a principalelor modalități de suport social, a principiilor de implementare și utilizarea adecvată a acestora pentru persoanele aflate în dificultate. Analiza implicațiilor conceptelor pe plan legislativ, organizatoric și practic aplicativ. • Cunoașterea strategiilor de prevenire și/ sau atenuare a violenței domestice, cunoașterea obiectivelor și cadrului metodologic al instituțiilor administrative care desfășoară activități în domeniul prevenirii violenței domestice; • Descrierea strategiilor de comunicare adaptate diferitelor categorii de persoane aflate în dificultate, dependente de alcool și substanțe și a principalelor orientări în consilierea acestora • Identificarea principalelor nevoi ale persoanelor aflate în dificultate și ale familiilor acestora pentru explicarea principalelor modalități de consiliere psihopedagogică utilizate • Cunoașterea principalelor trebuințe ale persoanelor aflate în dificultate de care se ține seama în protecția socială ;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Definirea asistenței sociale. Beneficiarii serviciilor de asistență socială.	Expunere interactivă Dezbatere	Site-uri de prezentare a diferitelor instituții și organizații
2. Prezentarea structurii serviciilor de asistență socială. Funcțiile și beneficiile acestor programe.	Expunere interactivă.	Site-uri de prezentare a diferitelor instituții și organizații
3. Funcțiile parentale și nevoile copilului.	Expunere interactivă Dezbatere	Legislație
4. Adopția	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbatere	Materiale tipărite
5. Abuzul. Definire și modalități de prevenție și intervenție.	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbatere	Materiale tipărite. Analiza materiale media
6. Violența domestică. Teorii ale violenței.	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbatere	Materiale tipărite. Analiza materiale media
7. Forme de manifestare ale violenței. Modalități de prevenție și intervenție.	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbatere	Materiale tipărite. Analiza materiale media
8. Persoane dezavantajate și marginalizate. Rromii.	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbatere	Materiale tipărite. Analiza materiale media
9. Migrația. Victime ale traficului uman.	Expunere interactivă.	Materiale tipărite. Analiza materiale media
10. Persoanele private de libertate. Modalități de reintegrare socială și profesională.	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbatere	Materiale tipărite. Analiza materiale media
11. Vârsta a treia. Caracteristici și provocări.	Expunere interactivă. Studii de caz	Materiale tipărite. Analiza materiale media
12. Sistemul hospice. Moartea.	Expunere interactivă.	Materiale tipărite. Analiza materiale media
13. Asistentul personal. Rol și implicații.	Expunere interactivă.	Analiza materiale media
14. Managementul proiectelor în domeniul asistenței sociale.	Expunere interactivă. Dezbatere	Analiza materiale media

Bibliografie

Bândilă, A. (2005), Servicii sociale specializate pentru persoane cu handicap, INPCESPH, București
 Bândilă, A., Bucinschi, C. (2005), Breviar în domeniul asistenței sociale pentru persoanele cu handicap, INPCESPH, București
 Bândilă, A. (2005), Standarde de calitate ale serviciilor sociale specializate pentru persoane cu handicap, INPCESPH, București
 Buzducea, D. (2010), Asistența socială a grupurilor de risc, Iași, Editura Polirom
 Cojocaru, D. (2008), Copilăria și construcția parentalității. Asistența maternală în România, Iași, Editura Polirom.
 Gherguț, A. (2003), Managementul serviciilor de asistență psihopedagogică și socială, Iași, Editura Polirom

Hatos, A. (coord.), (2004), Contracepție, dragoste și sărăcie : practici și atitudini reproductive și contraceptive în context social, Oradea, Editura Universității

Kolly, S., Radulescu, C., Anghel, M. (2009), Manual de formare a specialistului în copilăria timpurie, București, Editura Humanitas

Neamțu, G., Stan, D. (coord.) (2005), Asistență socială. Studii și aplicații., Iași, Editura Polirom

Munteanu, A. (2013), Adopția și atașamentul copiilor separați de părinții biologici, Iași, Editura Polirom

Roth-Szamoskozi, M. (1999), Protecția copilului. Dileme, concepții și metode, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană

Vrășmaș, T. (2004), Școala și educația pentru toți, București, Miniped

***UNICEF : Regulile standard privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap ONU

***Revista "In the interest of the child", publicată de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopții

***Revista "Societate și Handicap"

*** ORGANIZATIA MONDIALĂ A SĂNĂTĂȚII (GENEVA), Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății (CIF), OMS, București, MarLink, 2004

www.odc.state.or.us

www.hhc.ro/acces.pdf

www.hhc.ro/acces: Ghid de proceduri și intervenție în situațiile de abuz asupra copilului.

www.nichy.org

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Accesul persoanelor cu dizabilități la diferite tipuri de servicii și promovarea acțiunilor non discriminatorii	Expunere interactivă	Servicii față în față; servicii online. Activități la nivel de comunitate.
Evaluarea complexă a copilului cu dizabilități. Planul de servicii individualizat. Fișa psihopedagogică. Ancheta socială.	Prezentare interactivă Dezbateri	Structura documentelor Analiza componentelor și aplicații practice.
Persoanele cu dizabilități și calitatea vieții – perspective teoretice și aplicații practice.	Prezentare interactivă Dezbateri	Analiza modelelor de calitate a vieții (Johnstone și Shalock)
Particularități ale evaluării calității vieții la persoanele cu dizabilități vizuale și la cele cu dizabilități intelectuale.	Problematizarea Dezbateri Expunere interactivă	Analiza unui proiect de activitate model Aplicații practice pe platforme educaționale on line
Relația dintre funcțiile familiei și principalele cauze care conduc la un dezechilibru în interiorul familiei.	Prezentare interactivă Dezbateri	Aplicații practice – analize de caz
Corelarea rolurilor membrilor familiei cu principiile și valorile asistenței sociale centrate pe familie.	Expunere interactivă Aplicații practice	Prezentări și aplicații interactive
Tipuri de servicii implicate în protecția copilului.	Expunere interactivă Dezbateri	Prezentări și aplicații interactive

Particularitățile socio-emoționale ale adopției	Expunere interactivă Dezbateri	Analize de caz
Violența pe cele trei nivele de manifestare: personal, interpersonal și colectiv.	Expunere interactivă. Analiza comparativă.	Rețea de discuții.
Susținerea unei componente din portofoliul de seminar: <ul style="list-style-type: none"> eseu privind acțiuni non discriminatorii modalități de evaluare a calității vieții persoanelor cu o anumită dizabilitate analiză de caz – adopția copiilor cu dizabilități	Metoda proiectelor Învățarea prin cooperare Prezentări multimedia - Platforma Teams	Prezentare sintetică a lucrării. Oferirea de feedback Analiza proiectului prezentat
Susținerea unei componente din portofoliul de seminar: <ul style="list-style-type: none"> eseu privind acțiuni non discriminatorii modalități de evaluare a calității vieții persoanelor cu o anumită dizabilitate analiză de caz – adopția copiilor cu dizabilități	Metoda proiectelor Învățarea prin cooperare Prezentări multimedia pe platforma Teams	Prezentare sintetică a lucrării. Oferirea de feedback Analiza proiectului prezentat
Susținerea unei componente din portofoliul de seminar: <ul style="list-style-type: none"> eseu privind acțiuni non discriminatorii modalități de evaluare a calității vieții persoanelor cu o anumită dizabilitate analiză de caz – adopția copiilor cu dizabilități	Metoda proiectelor Învățarea prin cooperare Prezentări multimedia pe platforma Teams	Prezentare sintetică a lucrării. Oferirea de feedback Analiza proiectului prezentat
Susținerea unei componente din portofoliul de seminar: <ul style="list-style-type: none"> eseu privind acțiuni non discriminatorii modalități de evaluare a calității vieții persoanelor cu o anumită dizabilități analiză de caz – adopția copiilor cu dizabilități	Metoda proiectelor Învățarea prin cooperare Prezentări multimedia pe platforma Teams	Prezentare sintetică a lucrării. Oferirea de feedback Analiza proiectului prezentat
Rolul echipei multidisciplinare în contextul asistenței sociale a persoanelor cu dizabilități.	Expunere interactivă – platforma Teams	Rețea de discuții online
Bibliografie		
<ol style="list-style-type: none"> Beratan, G. D. (2006). Institutionalizing inequity: Ableism, racism and IDEA 2004. <i>Disability Studies Quarterly</i>, 26(2), 3. Claes, C., Hove, G. van, Loon, J. van, Vandeveld, S., Schalock, R. L. (2010) "Quality of life measurement in the field of intellectual disabilities: eight principles for assessing quality of life-related personal outcomes," <i>Social Indicators Research</i>, vol. 98, no. 1, pp. 61–72. Coman, W., Dickson, S., McGill, L., Rainey, M. (2016) - Why am I in care? A model for communicating with children about entry to care that promotes psychological safety and adjustment, în <i>Adoption & Fostering</i>, 49-59, doi:10.1177/0308575915626379. 		

4. Dutton, M.A.; Goodman, L.A. (2005), Coercion in intimate partner violence: Toward a new conceptualization, în *Sex Roles*, 53, 11-12, p. 743-756.
5. Farber, M.L.Z., Timberlake, E., Mudd, H.P., Cuololen, L. (2003) – Preparing Parents for Adoption: An Agency Experience, în *Child and Adolescent Social Work Journal*, vol. 20, no.3, 175-196.
6. Feerick, M.M., Haugaard, J.J. (1999) – Long-term effects of witnessing marital violence for women: The contribution of childhood physical and sexual abuse, în *Journal of Family Violence*, 14, p. 377-398.
7. Johnstone, D. (1998) „An Introduction to Disability Studies”, David Fulton Publishers, London.
8. Kolly, S., Rădulescu, C., Anghel, M. (2009). Manual de formare a specialistului în copilăria timpurie, București, Editura Humanitas.
9. Loman, A., (2006) – Families Frequently Encountered by Child Protection Services: A Report on Chronic Child Abuse and Neglect; Institute of Applied Research, St. Louis, Missouri.
<http://www.iarstl.org/papers/FEfamiliesChronicCAN.pdf>
10. Major, B., Quinton, W. J., & Schmader, T. (2003). Attributions to discrimination and self-esteem: Impact of group identification and situational ambiguity. *Journal of Experimental Social Psychology*, 39(3), 220–231 doi:10.1016/S0022-1031(02)00547-4
11. Morisse, F., Vandemaele, E., Claes, C., Claes, L., and Vandeveld, S. (2013) “Quality of Life in Persons with Intellectual Disabilities and Mental Health Problems: An Explorative Study; *The Scientific World Journal*; Volume 2013, Article ID 491918;
12. Neamțu, N., Toma, M. (2010) – Asistența socială centrată pe familie, în Buzducea D. (coord.) *Asistența socială a grupurilor de risc*, Iași: Ed. Polirom
13. Peterson, R., Green, S. (2009) - *FAMILIES FIRST: Keys to Successful Family Functioning. Family Roles*; Virginia Cooperative Extension, Publication 350-093.
14. Rădulescu, A. (2010) – Asistența socială: un răspuns la problematica grupurilor de risc în Buzducea D. (coord.) - *Asistența socială a grupurilor de risc*, Iași: Polirom
15. Schalock, R. L., Keith, K. D., Verdugo, M. A., Gomez, L. E. (2010) “Quality of life model development and use in the field of intellectual disability,” in *Quality of Life: Theory and Implementation*, R. Kober, Ed., pp. 17–32, Sage, New York, NY, USA
16. Verdugo, M. A., Schalock, R. L., Keith, K. D., Stancliffe, R. J. (2005) “Quality of life and its measurement: important principles and guidelines,” *Journal of Intellectual Disability Research*, vol. 49, no. 10, pp. 707–717
17. Zanca, R. (2010) – Protecția copilului în România: servicii, dileme și probleme specifice, în Buzducea D. (coord.) - *Asistența socială a grupurilor de risc*, Iași: Polirom

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004**
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.mncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participare activă	Observație	10%
	Examen scris	Examen	60%

			1punct oficiu
10.5 Seminar/laborator	Prezența 75%		10%
	Portofoliu	Analiza produselor activității	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Elaborarea independentă a unor planuri de intervenție personalizate ➤ Elaborarea unui studiu de caz complet privind o activitate complexă evaluare, de predare-invatare, de consiliere psihopedagogică individuala si/sau a familiei. ➤ Elaborarea unei microcercetări în vederea îmbunătățirii practicilor profesionale în domeniul recuperării, educării și integrării socio-profesionale a persoanelor cu dizabilități 			

Data completării
15.09.2020

Semnătura titularului de curs
Conf.univ.dr. Andrea Hathazi

Semnătura titularului de seminar
Asist.univ.dr. Ioana Letiția Șerban

Data avizării în departament
23.09.2020

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Adrian Roșan